

**(0543) ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ДЕТСКО ШТЕДНО ОСИГУРУВАЊЕ ПОВРЗАНО СО
ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ СО ЕДНОКРАТНА ИЛИ ПОВЕЌЕКРАТНА УПЛАТА НА ПРЕМИЈА
КАДЕ ОСИГУРЕНИКОТ ГО НОСИ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

- (1) Со овие Посебни услови за детско штедно осигурување поврзано со инвестициски фондови со еднократна или повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го носи инвестициониот ризик (во понатамошниот текст: Посебни услови) се уредуваат меѓусебните односи на учесниците на договорот за детско штедно осигурување.
- (2) Овие Посебни услови се составен и неразделен дел на договорот за детско штедно осигурување поврзано со инвестициски фондови со еднократна или повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го носи инвестицискиот ризик (во понатамошниот текст: детско штедно осигурување или осигурување) кој договорувачот го склучува со Кроаџа Осигурување – АД Друштво за осигурување на живот Скопје.
- (3) Договорувач може да биде родителот или старателот на детето, како и секое друго физичко или правно лице кое има интерес и ќе ја плаќа премијата.

Член 2

Одделните поими кои се користат во овие Посебни услови го имаат следното значење:

- **понуда** е предлог за склучување на договор за детско штедно осигурување и се поднесува во писмена форма на образец на осигурувачот;
- **понудувач** е лице кое има намера да склучи договор за детско штедно осигурување и за таа цел поднесува писмена понуда до осигурувачот;
- **осигурувач** е Кроаџа осигурување АД-Друштво за осигурување на живот Скопје;
- **договорувач** е лице кое склучува договор за осигурување со осигурувачот и презема обврска за плаќање на премии и други обврски што врз основа на договорот настануваат за страната која се појавува наспроти осигурувачот.
- **осигуреник** е детето на кое се однесува осигурувањето и од чие доживување зависи исплатата на договорената осигурена сума;
- **корисник на осигурувањето** е детето во чија корист се договара осигурувањето и на кое му се исплатува договорената осигурена сума;
- **осигурен случај** е доживувањето на осигуреникот по истекот на траењето на Договорот.
- **договорена осигурена сума** (во понатамошниот текст: осигурена сума) е сумата определена со договорот која осигурувачот е должен да ја исплати кога ќе настане осигуран случај;
- **полиса** е исправа за склучениот договор за детско штедно осигурување;
- **премија на осигурувањето** е износ што договорувачот е должен да му го плати на осигурувачот врз основа на договорот за детско штедно осигурување; Премијата се состои од премија за вложување - инвестициски дел, Премија за детско штедно осигурување и трошоци за спроведување на осигурувањето.
- **инвестицискиот дел на премијата** е наменет за купување на удели во фонд, односно фондови. Сопственик на уделите во инвестицискиот фонд односно фондови е Осигурувачот;
- **трошоците за спроведување на осигурувањето** се дел од премијата кој се однесува на покривање на трошоци за стекнување, административни трошоци, влезни и

излезни надоместоци на инвестицискиот фонд, ако ДУИФ во согласност со проспекто на фондот истите ги наплаќа и други трошоци поврзани со спроведување на осигурување и пресметуваат од вкупниот износ на премијата за секоја година од времетраење на договорот за осигурување;

- **осигурен случај** е иден, неизвесен настан независен од исклучивата волја на договорувачот или осигуреникот, кој може да предизвика штета и кој припаѓа во ризиците што осигурувачот ги покрива со својата дејност;
- **осигурена сума во случај на доживување** е вредноста на инвестициското портфолио по истек на осигурувањето и сумата на доживување за детско штедно осигурување наведена во полисата;
- **инвестициско портфолио** е лична сметка која е отворена кај осигурителот и на која се евидентира вкупниот број на удели на инвестицискиот фонд за еден договор за осигурување;
- **друштво за управување со инвестициски фондови** е акционерско друштво со седиште во Република Северна Македонија кое добило дозвола од Комисијата за хартии од вредност за вршење на работи за основање и управување со инвестициски фондови;
- **вредност на инвестициско портфолио** е производот од бројот на купените удели и цената на уделот на денот на пресметката;
- **инвестициски фонд** се здружени парични средства наменети за инвестирање, прибрани од инвеститори преку јавен повик или приватна понуда, со кои за сметка на инвеститорите управува друштво за управување со фондови;
- **проспект на фондот** е документ во кој се содржани сите информации битни за носење на информирана одлука за вложување во фонд, а посебно детални информации за стратегијата на вложување на имотот, целите и инвестиционата политика на фондот, како и профилот на вложувањата за кои е наменет фондот и ризиците поврзани за вложувањата. Ажурирана верзија на проеспектот се наоѓа на интернет страницата на осигурувачот и друштвото за управување со инвестициски фондови заедно со останатите документи на инвестицискиот фонд;
- **документот со клучни информации** ги содржи сите клучни информации за ова осигурување на живот, а се доставува на договорувачот на осигурувањето пред склучување на договор за осигурување на живот како би можел договорувачот да донесе одлука за склучување на договор за осигурување на живот. Ажурирана верзија на документот со клучни информации се наоѓа на интернет страницата на осигурувачот;
- **удел** е сразмерен пресметковен дел од вкупната вредност на инвестицискиот фонд кој зависи од висината на влогот во инвестицискиот фонд и цената на еден инвестиционен удел на денот на инвестирањето;
- **цената на уделите во отворен инвестициски фонд** се пресметува кога нетовредноста на имотот на фондот ќе се подели со бројот на издадените удели, при што нето вредноста на имотот на фондот е пресметана согласно Законот за инвестициски фондови, а бројот на издадени удели е еднаков на бројот на уделите во моментот на пресметување на цената, земајќи ги во предвид сите продажби и откупи извршени од моментот на последната пресметка до моментот на пресметката на новата цена;
- **вредност на имотот на инвестицискиот фонд** е збир на вредноста на хартиите од вредност во портфолиото на инвестицискиот фонд, паричните депозити на фондот кај банките и друг имот на фондот;
- **нето вредност на имотот на инвестицискиот фонд** е вредноста на имотот намалена за износот на обврските на фондот;
- **надомест за доживување** е осигурената сума за доживување наведена во полисата.
- **пристапна старост** претставува разликата помеѓу календарската година во која

почнува осигурувањето и календарската година на раѓање на осигуреникот.

- **математичка резерва** е вид на техничка резерва која се пресметува и издвојува за подмирување на идните обврски по однос на долгорочните договори за осигурување на живот;
- **капитализација** е намалување на осигурените суми поради престанок на плаќање на премијата по изминување на определен временски период;

Член 3

(1) Инвестициското детско штедно осигурување е детско штедно осигурување кај кое договорувачот го сноси ризикот на вложувањето каде што инвестицискиот дел од премијата, по намалувањето за премијата за детско штедно осигурување е директно врзана за цената на уделите на отворен инвестицискиот фонд наведен на полисата за осигурување.

(2) Договорувачот во целост го сноси сам ризикот од вложувањата во инвестицискиот фонд. Стратегијата на вложување, целите и инвестиционите политики на инвестицискиот фонд, како и ризиците поврзани со вложувањатасе детално опишани во Проспектот на инвестицискиот фонд.

(3) Премијата за осигурување се плаќа еднократно или повеќекратно (зависно како е договорено во полисата) и се состои од:

- Премија за детско штедно осигурување;
- Премија за вложување и
- Трошоци за спроведување на осигурувањето.

Премијата за детско штедно осигурување опфаќа исплата на осигурена сума за доживување на крајот на важноста на договорот за осигурување.

Премијата за вложување е дел од премијата кој е наменет за купување на удели во инвестициски фонд.

Соодносот на делот од премијата за детско штедно осигурување и делот за вложување се определува договорно, во понудата за осигурување која се пополнува и потпишува од страна на договорувачот и родителот или старателот на детето – осигуреник.

Осигурувачот за секој договорувач и поединечна полиса отвара и води посебна евиденција во регистарот на удели во кој ги евидентира уделите во отворените инвестициски фондови кои се стекнати со премијата за вложување, и во кој се водат податоците за бројот, вредноста на купените удели и промена на состојбата на уделите.

(4) Договорувачот неотповикливо го овластува осигурувачот во свое име а за сметка на договорувачот да купува удели од инвестицискиот фонд.

(5) Со договорот за детско штедно осигурување, договорувачот се обврзува на осигурувачот да му ја уплати премијата на осигурувањето, а осигурувачот се обврзува, со настанувањето на осигурениот случај, да му ја исплати на корисникот осигурената сума и вредноста на инвестициското портфолио, како што следи:

- Во случај на смрт на осигуреникот се исплаќаат на договорувачот сите дотогаш уплатени премии за детско штедно осигурување и вредноста на инвестициското портфолио кое е формирано врз основа на премиите за вложување кои се платени до смртта на осигуреникот, по цената на уделите на инвестицискиот фонд на 5 (петтиот) работен ден од денот на прием на пријавата за осигурен случај кај осигурувачот.
- Во случај на доживување се исплаќа вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата.

(6) Вредноста на инвестициското портфолио не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при смрт. Со зголемување на цената на единиците на

инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на инвестициското портфолио вложено во име на Договорувачот, додека со намалување на цената на единиците на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на инвестициското портфолио вложено во име на Договорувачот.

- (7) Бројот на удели кој што се вложува во инвестицискиот фонд во име на Договорувачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдуваат во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот.
- (8) Согласно овие Услови можат да се осигураат деца со навршени 30 дена од раѓање до деца кои се на 13 годишна возраст и тоа од првиот ден во месецот кој следи после месецот во кој осигуреникот стекнал право за склучување на осигурувањето и ја платил првата премија или нејзина рата, а осигурувањето најдолго може да трае до истекот од 25 годишна возраст.
- (9) Сите изјави и барања на договорните страни се поднесуваат исклучително во писмена форма, а се смета дека се доставени оној ден кога ги примила договорната страна до која се испратени. Во случај кога изјавата, односно барањето се доставува по пошта, како ден на приемот, за секоја договорна страна, се смета датумот на поштенскиот жиг.

II. ПОНУДА

Член 4

- (1) Пред пополнување и потпишување на Понудата Осигурувачот на Договорувачот на осигурувањето му ги дава во писмена форма преддоговорните информации, документот со клучни информации, како и сите податоци согласно членовите 49 и 50 од Законот за супервизија во осигурувањето со разумно време за донесување на конечна одлука за пополнување и потпишување на Понудата и склучување на Договорот за осигурување.
- (2) Понудата за детско штедно осигурување, поднесена на образец на осигурувачот, е составен и неразделен дел на договорот и ги содржи сите битни елементи на договорот за детско штедно осигурување.
- (3) Понудата мора да се пополни целосно, вистинито и точно, и во неа мора да сенаведат сите факти значајни за преземањето на ризиците и склучувањето на договорот за детско штедно осигурување.
- (4) Осигурувачот има право, по прием на понудата да побара дополнителни податоци, односно да утврди дополнителни факти за склучување надоговорот.
- (5) Понудата ја потпишува договорувачот (лицето кое го договорува осигурувањето и ја плаќа премијата) и родителот или старателот на детето – осигуреник.

Член 5

- (1) Писмената понуда за склучување на договорот го обврзува осигурувачот да одговори на понудата 8 (осум) дена од денот кога осигурувачот ја примил понудата за осигурување и дополнителна документација. Ако осигурувачот во тој рок не ја одбие понудата, која не отстапува од условите на осигурувачот под кои се склучува предложеното осигурување, ќе се смета дека ја прифатил понудата и дека договорот е склучен.
- (2) Осигурувачот го задржува правото да ја одбие понудата за осигурување без наведување на причините за одбивање на понудата, а понудата со приложените документи, освен документите предадени во оригинал, не му се враќаат на договорувачот.
- (3) Договорувачот е должен писмено да го извести Осигурувачот ако во периодот од поднесување на понудата до склучување на договорот за осигурување настане

зголемување на опасноста по здравјето или животот на осигуреникот, како тешка болест или повреда на осигуреникот.

III. ПОЛИСА

Член 6

- (1) Полисата за осигурување содржи: назив на осигурувачот, име и презиме или назив на договорувачот, име и презиме на осигуреникот и датум на раѓање, осигуран случај, почеток и истек на осигурувањето, премија на осигурувањето, корисник во случај на доживување, број на удели, цена на удели на денот на купување, датум на купување на удели, името на Друштвото за управување со инвестицискиот фонд односно фондови, назив на фонд односно фондови, распределба на премија за вложување, осигурување и трошоци за спроведување на осигурувањето.
- (2) Полисата за детско штедно осигурување е доказ за склучен договор за детско штедно осигурување.
- (3) Договорот за детско штедно осигурување е склучен кога договорувачот и родителот/старателот на осигурувачот потпишале понуда за детско штедно осигурување и ќе се уплати првата рата.
- (4) Потписите на договорувачот и родителот/старателот на осигуреникот на понудата за детско штедно осигурување се сметаат за потпис на полисата.
- (5) Составен дел на договорот за детско штедно осигурување се понудата, полисата, овие Услови, документот со клучни информации, проспектот на инвестициониот фонд, и други прилози и додатоци кон полисата, согласноста од Договорувачот како и можните посебни писмени изјави на договорувачот, и осигурувачот.
- (6) Како составен и неразделен дел на договорот за осигурувањето на живот, на задната страна од полисата се содржани Таблицата на откупни вредности и Таблицата на намалени осигурени суми без понатамошно плаќање на премијата (капитализација).
- (7) Ако со детско штедно осигурување се договори и дополнително осигурување, составни делови на договорот се и дополнителните услови на осигурувачот за соодветното дополнително осигурување.

Член 7

- (8) Полисата може да гласи на одредено лице или по наредба, но не може да гласи на доносител.
- (9) Осигурувачот издава полиса во еден примерок, според податоците од понудата. Ако полисата суштински се разликува од понудата и другите писмени изјави на договорувачот, тој може писмено да достави приговор во рок од еден месец од приемот на полисата. Ако тоа не го стори, содржината на полисата важи.

IV. ПОЧЕТОК И ИСТЕК НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 8

- (1) Почетокот, времетраењето и истекот на осигурувањето се дефинирани во понудата и полисата.
- (2) Детското штедно осигурување започнува во 00:00 часот оној ден што е наведен во полисата како почеток на осигурувањето.
- (3) Обврската на осигурувачот почнува во 00:00 часот оној ден што во полисата е наведен како почеток на осигурувањето, но само ако дотогаш е платена премијата или нејзната прва рата.
- (4) Ако премијата или нејзната прва рата не е платена до почетокот на осигурувањето или во договорениот рок, обврската на осигурувачот почнува во 00:00 часот оној ден кога премијата или нејзната прва рата е платена во целост, но не пред почетокот на осигурувањето.

- (5) Детското штедно осигурување трае најдолго до 00:00 часот оној што во полисата за осигурување е наведен како истек на осигурувањето.
- (6) Во секој случај осигурувањето на живот престанува да важи кога:
 - ќе настане осигурениот случај и ќе се исплати осигурената сума вклучувајќи ја и вредноста на инвестициското портфолио;
 - ќе биде исплатена откупната вредност на полисата, односно вредноста на инвестициското портфолио на денот на откуп;
 - ако не е платена премијата согласно овие услови;
 - во случај на раскинување или поништување на договорот за осигурување согласно овие услови или согласно Закон.

V. ОСИГУРЕНА СУМА И ПРЕМИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 9

- (1) Премијата на осигурувањето, како и висината на осигурената сума, спогодбено ја утврдуваат договорувачот и осигурувачот врз основа на податоците од понудата, важечките ценовници, пристапната старост на осигуреникот, времетраењето на осигурувањето и роковите и периодот на плаќање на премијата.
- (2) Кај зголемен ризик можат да се договорот дополнителни премии или посебниуслови.

Член 10

- (1) Премијата на осигурувањето и осигурената сума се договораат во ЕВРА или денари. Премијата по правило се плаќа во денари во денарска противвредност по среден курс на Народна банка на РСМ на денот на уплатата. Доколку законските прописи кои го регулираат платниот промет со странски средства на плаќање дозволуваат уплати на премии во ЕВРА плаќањето може да биде извршено и во ЕВРА.
- (2) Договорувачот е должен да ја плаќа премијата во договорените рокови и на договорениот начин, а осигурувачот е должен да ја прими премијата од секоелице кое има правен интерес премијата да биде платена.
- (3) Премијата се плаќа на благајните на осигурувачот или се уплатува преку носител на платен промет (банка, пошта или друга финансиска институција).
- (4) Се смета дека премијата е платена оној ден кога осигурувачот ја примил уплатата.
- (5) Ако уплатата на премијата не може да се спроведе од причини за кои е одговорен договорувачот, се смета дека премијата е платена оној ден кога е реализирана уплатата.
- (6) Премијата се плаќа во полн износ без намалување за трошоците на платниот промет.
- (7) Ако договорувачот доцни со плаќањето на една или повеќе премии, со плаќањето на премијата најпрво се подмируваат неплатените премии достасани за наплата.

VI. ПОСЛЕДИЦИ ОД НЕПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈАТА НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 11

- (1) Ако договорувачот не ја плати премијата ниту 5 (пет) месеци по достасувањето, осигурувачот ќе го повика со препорачано писмо да ја плати достасаната премија во рок од 30 (триесет) дена од денот на врачувањето на препорачаното писмо.
- (2) Ако во рокот утврден со препорачаното писмо од став (1) на овој член достасаната премија не ја плати договорувачот ниту тоа го направи некое друго заинтересирано лице, осигурувачот може:
 1. со изјава да го раскине договорот, ако премијата била платена за помалку од 3 (три) години и во тој случај дотогаш уплатената премија не му се враќа на договорувачот, или
 2. ако се платени најмалку три годишни премии да му изјави на договорувачот дека ја намалува осигурената сума во случај кога се исполнети претпоставките за

- капитализација утврдени во член 23 на овие Посебни услови.
- (3) Овој член не се применува доколку премијата е платена еднократно и однапред за целото времетраење на детското штедно осигурување.
 - (4) Во случај на капитализација дополнителните осигурувања кои се приклучени кон основното осигурување престануваат да важат.

VII. ИНВЕСТИЦИСКО ПОРФОЛИО

Член 12

- (1) Уплатената премија за осигурување, намалена за премијата за детско штедно осигурување ја сочинува вредноста на инвестициското портфолио. Осигурителот за секој договорувач и поединечна полиса отвара и води инвестициско портфолио.
- (2) Бројот на удели зависи од цената на уделите на фондот на денот на купувањето.
- (3) Купувањето на удели во отворените инвестициски фондови Осигурителот го врши во рок од најмногу 15 (петнаесет) дена од денот на уплатата на премијата за вложување.
- (4) Осигурувачот е должен до Договорувачот да достави годишен извештај за склучениот договор за осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година. Годишниот извештај содржи податоци за: сите уплати по основ на премија за осигурување и распределба на премијата; износот на инвестициското портфолио на почетокот на деловната година (вклучително и бројот на удели и цената на уделот), односно од почетокот на договорот за осигурување доколку е склучен во текот на деловната година; промените што се настанати во деловната година, одделно за секоја промена во инвестициското портфолио (број на удели, цена на уделот и датум на промена и опис на трансакцијата и износот на инвестициското портфолио на крајот на годината (вклучително и бројот на удели и цената на уделот).
- (5) Исто така, осигурувачот е должен на својата интернет страна да обезбеди дневни податоци за вредноста на уделите на отворениот инвестициски фонд или линк до официјално објавени дневни податоци за вредноста на уделите на отворениот инвестициски фонд.

VIII. ОБВРСКИ НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 13

- (1) Договорувачот е должен при склучување на договорот да му ги пријави на осигурувачот сите околности кои се значајни за оцената на ризикот, а кои му се познати или не можеле да му останат непознати. За важни се сметаат особено оние околности за кои осигурувачот писмено прашал во понудата.
- (2) Одредбата на став (1) од овој член особено се однесува на околностите за кои осигурувачот бара дополнителни податоци.
- (3) Договорувачот, е должен за време на траењето на осигурувањето да го известува осигурувачот за секоја промена на околностите која може да биде од значење за оценка на ризикот и кои се битни за договореното осигурување.
- (4) Договорувачот е должен, согласно став 3 од овој член, без одлагање да го известува осигурувачот за зголемувањето на ризикот, ако ризикот е зголемен со некоја негова постапка, а ако зголемувањето на ризикот се случило без негово учество тој е должен да го известува во рок од 14 дена од кога дознал за тоа. Договорувачот е должен, на барање на осигурувачот, да ги обезбеди одосигуреникот сите потребни податоци кои на него се однесуваат.
- (5) Ако зголемувањето на ризикот е толкаво што осигурувачот не би склучил договор ако постоела таква состојба во моментот на неговото склучување, тој може да го раскине договорот.
- (6) Ако договорот за детско штедно осигурување, се склучува во име или за сметка на

дете чиј родител/старател е друго лице а не е договарачот на осигурување, одредбите на ова поглавје и на поглавје VIII од овие Посебни услови се однесуваат и на родителот/старателот на детето, ако знаел дека податоците кои се нужни за оцена на ризикот се непотполни или неточни.

Член 14

- (1) Договорувачот, е должен за време на траењето на осигурувањето да го извести осигурувачот за сите промени кои се важни за договореното осигурување.

Член 15

- (1) Договорувачот е должен писмено да го извести Осигурувачот во случај на промена на адресата во полисата за детско штедно осигурување, како и за промена на адресата на електронското сандаче, пријавена од договорувачот, најдоцна во рок од 5(пет) дена од денот на извршената промена.
- (2) Договорувачот е должен да го извести писмено Осигурувачот за секоја промена на адресата и местото на плаќање на премијата најдоцна во рок од 3(три) дена од извршената промена, во спротивно Осигурувачот го задржува правото ситеписма да ги испраќа на последната пријавена адреса од Договорувачот, и сите последици од испратените писма на последната пријавена адреса од Договорувачот се сметаат за уредно доставени.
- (3) Доколку Договорувачот, кај Осигурувачот достави адреса на електронско сандаче, Осигурувачот може да ги доставува писмата наменети за Договорувачот на наведената адреса на електронско сандаче.

IX. НЕТОЧНА ПРИЈАВА

Член 16

- (1) Ако договорувачот на осигурувањето намерно направил неточна пријава, или намерно премолчил некоја околност од таква природа што осигурувачот не би склучил договор ако знаел за правата состојба на работите и околностите, осигурувачот може да бара поништување на договорот, и нема обврска да ја исплати осигурената сума.
- (2) Во случај на поништување на договорот од причините наведени во став (1) од овој член, осигурувачот ги задржува наплатените премии и има право да бара исплата на премијата за периодот на осигурувањето во кој побарал поништување на договорот, и не е должен да ја исплати осигурената сума.
- (3) Правото на осигурувачот да бара поништување на договорот престанува ако тој во рок од 3 (три) месеци од денот на дознавањето за неточноста на пријавата или за премолчувањето не му изјави на договорувачот или корисникот на осигурувањето дека има намера да го користи тоа право.

Член 17

- (1) Ако договорувачот на осигурувањето направил неточна пријава, или пропуштил да го даде должното известување, а тоа не го сторил намерно, осигурувачот може, по свој избор, во рок од еден месец од дознавањето за неточноста или нецелосноста на пријавата, да изјави дека го раскинува договорот или да предложи зголемување на премијата сразмерно со поголемиот ризик.
- (2) Во случаите од став (1) од овој член, Договорот престанува по истекот на 14 дена од кога осигурувачот својата изјава за раскинување му ја соопштил на договорувачот на осигурувањето, а во случај на предлог од осигурувачот премијата да се зголеми, раскинувањето настапува според самиот закон ако договорувачот на осигурувањето не го прифати предлогот во рок од 14 дена од кога го примил.
- (3) Во случај на раскинување, осигурувачот е должен да го врати делот од премијата што

отпаѓа на времето до крајот на периодот на осигурувањето.

- (4) Ако осигурениот случај настанал пред да е утврдена неточноста или нецелосноста на пријавата или по тоа но пред раскинувањето на договорот, односно пред постигнувањето на спогодба за зголемување на премијата, надоместот се намалува во сразмер меѓу стапката на платените премии и стапката на премиите што би требало да се платат според вистинскиот ризик.

Член 18

Одредбите на членовите 16 и 17 на овие Посебни услови, за последиците од неточната пријава или премолчувањето на околностите од значење за оцена на ризикот се применуваат и во случаи на осигурувања склучени од името и за сметка на дете чиј родител/старател е друго лице а не е договарачот на осигурување, ако родителот/старателот знаел за неточноста на пријавата или за премолчувањето на околностите од значење за оцената на ризикот.

Х. ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 19

- (1) Осигурувачот има обврска врз основа на договореното осигурување :
- за случај на доживување по истекот на договореното траење на осигурувањето, да му ја исплати на осигуреникот вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата;
 - во случај на смрт на осигуреникот се исплаќаат на договорувачот сите дотогашуплатени премии за детско штедно осигурување и вредноста на инвестициското портфолио кое е формирано врз основа на премиите за вложување кои се платени до смртта на осигуреникот, по цената на уделите на инвестицискиот фонд на 5 (петтиот) работен ден од денот на прием на пријавата за осигуран случај кај осигурувачот;
- (2) По изминати најмалку 2 (две) години од почетокот на осигурувањето за кои е платена премија, доколку настапи смрт на Договорувачот на осигурувањето, кој во моментот на смртта не бил постар од 65 (шеесет и пет) години, осигурувачот се обврзува, без понатамошна уплата на премија, по истекот на договореното времетраење на осигурувањето на осигуреникот да му ја исплати договорената осигурена сума и вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето;
- (3) Во случај на смрт на двајцата родители на осигуреникот во еден несреќен случај, осигурувачот се обврзува на осигуреникот да исплати вредноста на инвестициското портфолио кое е формирано врз основа на премиите за вложување кои се платени до смртта на родителите, по цената на уделите на инвестицискиот фонд на 5 (петтиот) работен ден од денот на прием на пријавата за осигуран случај кај осигурувачот и двојна осигурена сума за доживување наведена во полисата, согласно одредбите од член 28 и 29 од овие посебни услови. Со исплатата на оваа предметна обврска детското штедно осигурување престанува да важи.
- (4) Осигурувачот се обврзува на осигуреникот да исплати награда во висина од 3% од осигурената сума за доживување под услов осигуреникот да го заврши средното образование со одличен успех.
- (5) Осигурувачот има обврска во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, да го извести договорувачот, за настанатите промени на друштвото за управување со инвестициски фондови и без дополнителни трошоци да му понуди:
- да премине во друг фонд кај истото друштво за управување со инвестициски фондови или
 - да премине во друг фонд кај друго друштво за управување со инвестициски

фондови.

- (6) По основ на понудата од претходниот став договорувачот на осигурувањето треба да се произнесе во рок од 15 дена од денот на приемот на известувањето.
- (7) Ако договорувачот на осигурувањето не ја прифати можноста за премин во друг фонд согласно точка (5) од овој член, осигурувачот ќе смета дека настанал случај на доживување и на договарамот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио утврдена на денот на истекот на рокот од став б) од овој член без наплата на било какви излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.
- (8) Ако договорувачот на осигурувањето не се произнесе по основ на понудата во предвидениот рок од точка (6) од овој член, осигурувачот ќе смета дека договорувачот на осигурувањето не ја прифатил понудата и ќе продолжи со постапката согласно точка (7) овој член.

XI. ИСКЛУЧУВАЊА И ОГРАНИЧУВАЊА НА ОБВРСКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 20

- (1) Со договорот за осигурување за случај на смрт не е опфатен ризикот од самоубиство на осигуреникот, ако тоа се случило во првата година од осигурувањето. Во случај самоубиството да се случило во рок од три години од денот на склучувањето на договорот, осигурувачот не е должен да му ја исплати на корисникот осигурената сума, туку само математичката резерва и вредноста на инвестициското портфолио од договорот.
- (2) Осигурувачот се ослободува од обврската да му ја исплати на корисникот осигурената сума, ако корисникот намерно предизвикал смрт на осигуреникот, но е должен ако дотогаш биле уплатени барем три годишни премии, да му ја исплати математичката резерва и вредноста на инвестициското портфолио од договорот на договорувачот на осигурувањето, а ако е тој осигуреник, на неговите наследници.
- (3) Осигурувачот се ослободува од обврската од договорот за осигурување од несреќен случај, ако осигуреникот намерно го предизвикал несреќниот случај.
- (4) Ако смртта на осигуреникот е причинета со воени операции, осигурувачот, аконешто друго не е договорено, не е должен да му ја исплати на корисникот осигурената сума, но е должен да му ја исплати математичката резерва и вредноста на инвестициското портфолио од договорот. Ако не е договорено нешто друго, осигурувачот се ослободува од обврската од договорот за осигурување од несреќен случај ако несреќниот случај е причинет со воени операции.
- (5) Доколку за време траењето на договорот за детско штедно осигурување почине Договорувачот на осигурувањето, кој во моментот на настапување на смртта бил постар од 65 (шеесет и пет) години или по спроведена промена на Договорувач во текот на траењето на овој договор истиот почине, а од спроведената промена не се поминати најмалку 2 (две) осигурителни години и неговата обврска не ја преземе родителот или старателот на детето – осигуреникот, кој осигурувачот го известил со препорачано писмо да се повикана истото во рок од 30 дена од прием на известувањето, со истекот на тој рок договорот за детско штедно осигурување се смета за раскинат, а осигурувачот е должен на осигуреникот да ја исплати математичката резерва и вредноста на инвестициското портфолио.
- (6) Доколку во случај на смрт на двајцата родители на осигуреникот во еден несреќен случај кај родителот кој управува со возилото е присутна концентрација поголема од 0,5 g/kg на алкохол во организмот; а кај останатите сопатници е присутна концентрација поголема од 1,00 g/kg алкохол во организмот, и ако таквата состојба на родителот или сопатниците имала причинска врска со настанокот на осигурениот случај, осигурувачот не е обврзан да ја исплати осигурената сума, туку само дотогаш насобраната математичка резерва и вредноста на инвестициското портфолио.

- (7) Кај осигурувања со еднократна уплата на премија не се применуваат одредбите од став (5) на овој член и договорот за осигурување останува на сила.
- (8) Во секој случај, осигурувачот не е обврзан да ја исплати осигурената сума туку само до тогаш насобраната математичка резерва и вредноста на инвестициското портфолио, ако смртта на осигуреникот настапила:
- како последица на војна или воени операции односно непријателства и ситуации слични на војна,
 - поради дејство на мини и бомби од сите видови или друго воено оружје,
 - како последица на востание, немири, бунт и насилства кои настануваат одтакви настани.
 - со извршување на смртна казна;
 - поради земјотрес;
 - поради поплави;
 - како последица на директна или индиректна последица од атомска катастрофа;
 - како последица на пандемија прогласена од страна на надлежно тело;
 - како последица на епидемија прогласена од страна на надлежно државно тело;
 - поради саботажа или тероризам извршен од политички побуди, насилство или други слични настани во кои учествувал осигуреникот;
 - при подготвување, обид или извршување на казнено дело со умисла како и при бегство после такво дејствие;
 - при управување со летала од сите видови, пловни објекти, моторни и другивозила без соодветна возачка исправа (вклучувајќи и лице кое е на обука за добивање возачка исправа без присуство на овластено лице), или на нелегален начин управувало со моторно возило или лице кое е соучесник вотаквиот чин;
 - при управување на моторно возило од страна на возач почетник во случаите кога не смее да управува со возилото согласно одредбите на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата;
 - поради дејство на алкохол, наркотички дроги или психотропни супстанции кај осигуреникот, без оглед на каква било одговорност на трето лице за настанокот на осигурениот случај. Се смета дека осигурениот случај настанал поради дејство на алкохолот, ако по настанокот на несреќниот случај е утврдено дека:
 - кај осигуреникот кој управувал со возилото е присутна концентрација поголема од 0,5 g/kg на алкохол во организмот;
 - кај останатите сопатници е присутна концентрација поголема од 1,00g/kg алкохол во организмот, и ако таквата состојба имала причинска врска со настанокот на осигурениот случај.
 - Како последица на нелегално извршување на работи од страна на осигуреникот кој не бил пријавен во задолжително социјално осигурување;
 - Како резултат на непридржување на осигуреникот кон предвидените мерки на безбедност и правилата за користење на соодветна заштитна опрема при извршување на работните задачи на работно место, пропишани со нормативни акти;

Член 21

- (1) Ако посебно не се договори осигурително покритие или за време на траењето на осигурувањето договоруваачот, односно осигуреникот не го извести осигурувачот во смисла на член 13 од овие Услови за зголемениот ризик кој дополнително би се договорил со доплатна премија и би се вклучил во полното осигурително покритие кога осигурувачот би знаел за зголемениот ризик, осигурувачот, ако осигурениот случај настапил како последица на тој зголемен ризик, е должен да ја исплати само до тогаш насобраната математичка резерва и вредноста на инвестициско портфолио.

XII. ПРАВА НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА ОСИГУРУВАЊЕТО ПРЕД НАСТАПОТ НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 22

- (1) Договорувачот може најдоцна 30 (триесет) дена пред почетокот на новата осигурителна години да побара промени по полисата.
- (2) За промените во полисата кои се однесуваат на премијата и времетраењето на осигурителниот период, покрај условот од став 1 на овој член, треба да се поминати и најмалку 2 (две) години од моментот на склучувањето на договорот за осигурување.
- (3) Осигурувачот може од оправдани причини да го одбие барањето надоговорувачот.

Член 23

- (1) Договорувачот може да побара капитализација на осигурувањето без понатамошно плаќање на премијата со намалена договорена сума според Таблицата на намалени осигурени суми без понатамошно плаќање на премијата (капитализација).
- (2) Капитализација на осигурувањето е возможна ако изминале 3 (три) години иако е платена премија за 3 (три) години.
- (3) Со капитализација престануваат да важат договорените дополнителни осигурувања.
- (4) Кај осигурувања со еднократна уплата на премија не се применуваат одредбите од став (1) и (2) на овој член.

Член 24

- (1) Осигурувачот може, на писмено барање на договорувачот, да ја исплати откупната вредност на полисата врз основа на Таблицата на откупни вредности, ако откупот евозможен.
- (2) Откуп евозможен ако се платени 3(три) годишни премии и поминати 3 (три) години од почетокот на осигурувањето. Кај осигурувања со еднократна уплата на премија откупот евозможен доколку е измината една година од почеток на траење на осигурувањето
- (3) Откупната вредност на полиста во тој случај е еднаква на вредноста на:
 - инвестициското портфолио на таа полиса намалена за соодветни излезни трошоци од страна на фондот која се пресметува согласно со договорот кој Друштвото го има со инвестицискиот фонд и
 - откупната вредност наведена во таблицата на откупни вредности.
- (4) Барање за откуп на полиста се доставува исклучиво писмено до осигурителот, а откупот на уделите се спроведува следниот работен ден од денот на поднесувањето на барањето за откуп. Исплатата на вредноста на трансакциска сметка во овој случај се врши по 14 дена од денот на применото барање за откуп.
- (5) Обврската на осигурувачот при откуп престанува во 0,00 часот оној ден во кој е исплатена откупната вредност.

XIII. РАСПОЛАГАЊЕ СО ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 25

- (1) На договорувачот му припаѓаат сите права од склучениот договор, сè додека не настапи осигурениот случај.
- (2) Сите изјави и барања на договорувачот се обврзувачки за осигурувачот доколку се дадени во пишана форма или на образец на осигурувачот, и примени се од страна на осигурувачот пред да настапи осигурениот случај.

XIV. ОБНОВА НА ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 26

- (1) Детското штедно осигурување кое престанало да важи поради раскин на договорот или е претворено во осигурување со намалена осигурена сума без понатамошно плаќање на премијата (капитализација) може да се обнови на писмено барање на договорувачот, најдоцна во рок од 12 (дванаесет) месеци од истекот на месецот за кој е платена последната премија.
- (2) Осигурувањето кое престанало да важи поради раскин на договорот може да се обнови само ако до денот на обновата се платени сите достасани премии под услов возраста на осигуреникот да е соодветна за прифаќање во осигурувањето.
- (3) Осигурувањето кое е претворено во осигурување со намалена осигурена сума без понатамошно плаќање на премијата (капитализација) може да се обнови ако возраста на осигуреникот е соодветна за прифаќање во осигурувањето.
- (4) Осигурувачот е должен барањето за обнова да ги прифати или да го одбие ворок од 8 (осум) дена од денот на приемот на барањето. Ако осигурувачот во тие рокови не го одбие барањето, се смета дека го прифаќа, но само ако се исполнети сите услови за обнова.
- (5) Обврската на осигурувачот од обновениот договор за осигурување започнува во 00:00 часот оној ден кога осигурувачот го прифатил барањето за обнова, ако до тогаш се исполнети сите претпоставки за обнова на договорот.
- (6) Ако осигуреникот во текот на една година од денот на обнова на договорот изврши самоубиство, осигурителот ја исплаќа дотогаш насобраната математичка резерва и вредноста на инвестициското портфолио.

XV. УЧЕСТВО ВО ДОБИВКА

Член 27

Договорувачот, осигуреникот односно корисникот немаат право за учество во распределба на добивка на осигурувачот.

XVI. ПРИЈАВА НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 28

- (1) Осигуреникот или корисникот должни се по настапот на осигурениот случај да поднесат до осигурувачот писмена пријава.
- (2) Пријавата се пополнува на образец на осигурувачот и со неа се поднесуваат следните документи:
 - Оригинал на полисата за детско штедно осигурување,
 - Извод од матична книга на осигуреникот или лична карта на увид заради идентификација на идентитетот на осигуреникот
- (3) Доколку настапила смрт на осигуреникот, договорувачот на осигурувањето за да ги остварил своите права од член 19, став 1, точка 2 на овие посебни услови, поднесува пријава на образец на осигурувачот и во прилог со неа поднесува извод од матичната книга на умрени со кој се потврдува смртта на осигуреникот.
- (4) Доколку настапила смрт на Договорувачот на осигурувањето кој во моментот на смртта не бил постар од 65 (шеесет и пет) години, под услов да се поминати најмалку 2 (две) години од ова осигурување и за нив да биде уплатена премија, родителот или старателот на малолетниот осигуреник или осигуреникот доколку е полнолетен за да ги оствари своите права од член 19 став 2 од овие посебни услови поднесува пријава на образец на осигурувачот дополнително приложува извод од матична книга на умрени со која се потврдува смртта на Договорувачот на осигурувањето.
- (5) Доколку настапила смрт на двајцата родители во еден несреќен случај Договорувачот на осигурувањето или старателот на малолетниот осигуреник или осигуреникот

доколку станал полнолетен за да ги оствари своите права од член 19 став 3 од овие посебни услови поднесува пријава на образец на осигурувачот и дополнително приложува извод од матична книга на умрени и јавна исправа со која се потврдува истовремената смрт на двајцата родители на осигуреникот.

- (6) Договорувачот на осигурувањето или старателот на малолетниот осигуреник или осигуреникот доколку станал полнолетен за да ги оствари своите права од член 19 став 4 од овие посебни услови поднесува пријава на образец на осигурувачот и дополнително приложува доказ за завршено средно образование со одличен успех.
- (7) Осигурувачот има право да бара и други докази потребни за утврдување на правото на исплата.
- (8) Подносителот на пријавата ги сноси трошоците кои настанале во врска со пријавувањето на осигурениот случај.

XVII. ИСПЛАТА НА ОСИГУРЕНАТА СУМА

Член 29

- (1) Осигурувачот е должен да го исплати надоместокот по договорот за осигурување во рок од 14 (четиринаесет) дена од денот кога е примена пријавата за осигуран случај.
- (2) Како исклучок, ако за утврдување на постоењето на обврската на осигурувачот и нејзиниот износ е потребно одредено време, односно ако неможе да се утврди основаноста за постоење на обврската на осигурувачот или висината на надоместот, рокот од став (1) на овој член почнува да тече од денот на утврдувањето на основаноста на обврската и нејзината висина.
- (3) Осигурувачот во секој случај е должен да го исплати, на барање на овластено лице, неспорниот дел од својата обврска на име на аконтација, ако не е во можност да ја утврди вкупната обврска за исплатата во рокот утврден во став (1) на овој член.
- (4) Ако осигурувачот не го исплати надоместокот во роковите и начинот пропишан во ставовите (1), (2) и (3) од овој член, должен е за задоцнетата исплата да плати законска казнена камата.
- (5) Ако за време на одредувањето на обврските постои контроверзност во врска со примена на даночните и други законски прописи осигурител веднаш ќе го плати неспорниот дел од неговата обврска на име на аванс.
- (6) Кога осигурувачот ќе ја исплати осигурената сума на лицето кое на неа би имало право во случај кога корисникот не е одреден од страна на договорувачот, осигурувачот е ослободен од обврската на договорот, ако во моментот на исплатата не знаел ниту можел да знае дека корисникот е одреден со тестамент или со некој друг акт кој не му е доставен. Корисникот има право да бара поврат на исплатата од лицето кое од осигурувачот ја примило осигурената сума. Истото важи и во случај на промена на корисникот на осигурувањето.
- (7) Осигурувачот има право сите ненаплатени рати на премијата да ги наплати при секоја исплата која ја врши врз основа на договорот за осигурување.

XVIII. КОРИСНИК

Член 30

- (1) Договорувачот го одредува осигуреникот како корисник во полисата.
- (2) Право на исплата на осигурената сума има само корисникот и тоа од самото склучување на договорот.
- (3) Осигурената сума ќе се исплати на осигуреникот на неговата сметка во банка. Во случај кога осигуреникот или корисникот е малолетно лице, осигурената сума се исплаќа на сметка на малолетното лице за која осигурувачот е известен од законски старател на малолетното лице.

XIX. ВАЛУТА НА ОБВРСКАТА

Член 31

- (1) Ако премијата е договорена во ЕВРА, премијата се уплаќа во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија на денот на уплатата.
- (2) Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата воденари се пресметува делот наменет за вложување.
- (3) Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплаќа во денарска противвредност според средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплаќа во денари без индексирање со девизи.

XX. ИЗДАВАЊЕ НА ЗАМЕНСКА ПОЛИСА

Член 32

- (1) Договорувачот е должен да го пријави кај осигурувачот исчезнувањето на полисата веднаш откако дознал дека исчезнала и да го објави нејзинотоисчезнување во службен весник на Република Северна Македонија.
- (2) Осигурувачот може, за винкулирана или заложена полиса или полиса на која е забележена некоја друга правна работа, како и за полиса до одредена висина на осигурената сума, да бара извршување на амортизациска постапка, односно да го условува издавањето на заменската полиса со доставување на правосилна судска пресуда со која исчезнатата изворна полиса се прогласува за неважечка.
- (3) Осигурувачот издава заменска полиса во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на објавувањето на исчезнатата полиса во Службен Весник на Република Северна Македонија, односно од денот на правосилноста на судската пресуда. Договорувачот ги сноси сите трошоци во врска со издавањето на заменската полиса.

XXI. НАДОМЕСТОЦИ

Член 33

- (1) Договорувачот е должен на осигурувачот однапред да му плати надомест за сите услуги кои посебно ги бара од осигурувачот за времетраење и по истекот на осигурувањето висина која ја определува и ќе ја побара осигурувачот.
- (2) Договорувачот се обврзува, заедно со договорената премија, да ги плати и сите давачки воведени со важечите прописи.

XXII. ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ

Член 34

- (1) Во случај кога договорувачот, осигуреникот, односно корисникот на осигурувањето смета дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка со цел вонсудскорешавање на настанатиот спор до:
 - 1) Соодветна организациона единица надлежна за решавање на спорови меѓу договорни страни во рамките на друштвото за осигурување;
 - 2) Служба за внатрешна ревизија во друштвото за осигурување;
 - 3) Организација за заштита на потрошувачи, и
 - 4) Агенција за супервизија на осигурување
- (2) Заемната согласност помеѓу осигурувачот и подносителот на претставката постигната во вонсудска постапката ќе биде во форма на меѓусебна спогодба.

XXIII. ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 35

- (1) Сите лични податоци со кои Друштвото располага како резултат на склучувањето на договорите за осигурување ќе бидат користени и обработувани во согласност со Законот за заштита на личните податоци и во согласност со интерните акти за заштита на лични податоци кај КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ – АД Друштво за осигурување на живот Скопје.

XXIV. ВОНСУДСКО РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ

Член 36

- (1) Осигурувачот е должен да го почитува принципот на доверливост на информациите кои се достапни во процесот на постапување со претставките.
- (2) Страните се согласни дека сите спорови што ќе произлезат од Договорот за осигурување, ќе се обидат да ги решаваат вонсудски на мирен начин.
- (3) Договорувачот и осигуреникот, како и други лица на кои се однесува осигурувањето, се обврзуваат дека неодложно во писмена форма ќе го известат осигурувачот за сите спорни прашања, приговори и недоразбирања кои се однесуваат на Договорот за детско штедно осигурување.
- (4) По основ на приговорите од став (2) на овој член осигурувачот е должен да одлучи и писмено да се произнесе во рок од 30 (триесет) дена од приемот на приговорот.
- (5) Во случаите кога договорувачот, осигуреникот и корисникот на осигурувањето сметаат дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од Договорот за осигурување, можат да поднесат претставка до органот надлежен за вршење на надзор на осигурувачот-Агенција за супервизија на осигурување.

XXV. ЗАСТАРЕНОСТ

Член 37

Побарувањата од договорот за детско штедно осигурување застаруваат во согласност со одредбите од Законот за облигациони односи.

XXVI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 38

- (1) Договорувачот на осигурувањето/и родителот или старателот на детето-осигуреник со потписот на понудата изречно потврдуваат дека при склучувањето на Договорот за осигурување писмено се известени од страна на осигурувачот за сите податоци согласно членовите 49 и 50 од Законот за супервизија во осигурувањето и дека пред склучувањето на осигурувањето им е оставено разумно време за донесување на конечна одлука за склучување на Договорот за осигурување. Согласно ова, договорувачот/осигуреникот со потписот на понудата потврдуваат дека се известени и за правото за поднесување на жалба.
- (2) Во случај на судски спор надлежен е стварно и месно надлежен суд во седиштето на осигурувачот.
- (3) За односите помеѓу осигурувачот и договорувачот, како и на другите лица на кои се однесува детското штедно осигурување, а кои не се уредени со овие Посебни услови, се применуваат применуваат Законот за облигациони односи, и останатите позитивни законски норми.

Член 39

Овие услови влегуваат во сила и ќе се применуваат од 01.10.2022 година.